

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 136.

Anden Session.

42de Møde.

Onsdagen den 4de December.

(Fortfat).

J. N. Hansen (forts.): Man bragte det endelig saavidt ved denne bestemte Modstand imod at skaffe Bondestandens velbegrundede Klager Gehør, at Bondestanden selv rundt om i Landet begyndte at samle sig for at udtale sine Ønsker, sit Forlangende paa en endnu stærkere Maaade; men da fremkom det bekjendte Cancellie-Circulaire af 8de November 1845, som aabnede Bondestandens Dine tilfulde, hvor de før ikke havde været aabnede, og man kan fra 8de November 1845 i Grunden datere Begyndelsen til den bestemte Optræden, som Bondestanden senere har vist, for at gjøre sine lovlige og retfærdige Fordringer gjældende. Dette Circulaires Udstedelse viste ogsaa de Mænd, som havde begyndt at paatale Bondestandens Rettigheder, at der maatte gjøres noget Særdeles, naar ikke det Hele, som var paabegyndt, skulde falde tilbage, eller naar man paa den anden Side ikke skulde drive Landbostanden til saadanne Overligheder, som man maatte ønske at undgaar, og, da var det at Mænd fremtraadte, og samlede Bondestanden om sig i et Selskab, som jo er bekjendt for Enhver under Navn af „Bondevænnernes Selskab“. Gjennem dette Selskab tilveiebragtes Oplysninger mangfoldigvis om disse uden Sky foretagne Lovovertrædelser af den høieste Godseier i Landet til den laveste, der fremlagdes Exempler og Beviser derpaa i hundredevis. Saaledes stod Sagen, da vor nuværende Konge tiltraadte Regjeringen; han begyndte sin Regjering med saadanne folkelige Foretagender, at Bondestandens Haab paany blev vaft. Der fremkom allerede i Begyndelsen af hans Regjering enkelte Love, som tydeligt vare udgaaede fra en ganske

anden Aand end de foregaaende, og, da endelig det første Ministerium, det saakaldte Martzministerium, aftraadte, og Novemberministeriet tiltraadte, da var det, at en æret Rigsdagsmand stillede en Forespørgsel til dette Ministerium med Hensyn til Landboforholdene. Det var den 22de November 1848; han stillede denne Forespørgsel, og Ministeriet lod svare ved et af sine Medlemmer, at det vilde være en af dets Hovedopgaver at gennemføre saadanne Landboreformer, at Jordbrugerne fikkes fri Raadighed over deres Person, deres Kræfter og Besiddelser. Det er dette Løfte, paa hvis Opfyldelse vi jo altid vente, og som vi maade haabe, at Ministeriet vil erindre sig at have afslagt, og altsaa vil bringe sin Opfyldelse nær. I saa Henseende foreligger jo det Offentlige alt det Fornødne. Med Hensyn til de saa gangse Overtrædelser af Landbolovgivningingen rundt om i Landet svarede den vedkommende Minister paa samme Forespørgsel, at han ikke fandt Anledning til at nedsætte nogen Undersørgelses-Commission herom, men at Rentekammeret allerede havde begyndt at foretage saadanne Undersørgelser, og at Regjeringen i ethvert Tilfælde, hvor en Anmeldelse skete, ledsaget af Data, som gjorde det sandsynligt, at der var Grund til Paatale fra det Offentliges Side, vilde foranstalte en saadan Paatale. Fra det Dreblif er imidlertid Alt, hvad der er sket i den Retning, hidtil ubekjendt for Almeenheten; det er vel bekjendt igjennem forskellige Blade, at der kort Tid efter den 22de November foranstaltedes Sag anlagt fra det Offentliges Side mod forskellige Godseiere omkring i Landet, og man har af og til læst i enkelte Blade, at Domme vare afslagne i enkelte saadanne Sager; men det er Offentligheden aldeles ubekjendt, hvilke og hvormange Sager der da bleve an-